

Twee specialisten voor één functie 2

Interim-ondersteuning 4-5

Havenbedrijf Rotterdam 6

KWA

bedrijfs adviseurs

19e JAARGANG NO. 2 – NOVEMBER 2017

www.kwa.nl

KWA Adrant

THEMA INTERIM-ONDERSTEUNING

- Arbo
- Asbest
- Bodem
- Energie
- Geluid
- Kwaliteit
- Lucht
- Milieu
- Veiligheid
- Water

Sector: **Zaden en gewasbescherming** | Aanleiding: **Capaciteit**
Rol: **Veiligheidskundige, Commissioning manager, KAM-manager**

Veiligheid en commissioning uitbreiding Syngenta Enkhuizen

Als je op de provinciale weg N302 langs Enkhuizen rijdt, zie je een hoge kas verrijzen. Het bouwwerk is op het eerste gezicht een gewone kas, echter niets is minder waar. Het betreft (de bouw van) een Technology Centre, waarmee Syngenta invulling geeft aan de uitvoering van het Masterplan. De kas wordt onderverdeeld in tal van kleine ruimten, waarbij per ruimte verschillende klimatologische omstandigheden kunnen worden gerealiseerd.

Syngenta heeft een global policy, 'GOAL ZERO', met als doelstelling NUL ongevallen. Voor een gecompliceerd gebouw als het Technology Centre, houdt dit in dat veilig werken veel aandacht vereist. Temeer daar in de kassenbouw veiligheid nog niet geheel in de cultuur is verankerd. Om de veiligheid tijdens het project te waarborgen, heeft Syngenta KWA ingeschakeld voor het dagelijkse veiligheidskundige toezicht. Drie veiligheidskundigen van KWA zijn ingezet om dit bij toerbeurt uit te voeren.

Zoals bij de meeste bouwprojecten, ligt er continu druk op de planning en kostenbeheersing. Met Syngenta is afgesproken dat het project is geslaagd als het aan de volgende criteria voldoet: 'Een veilig, kwalitatief hoogstaand project, dat binnen de planning is gerealiseerd en waarvan de kosten onder controle zijn gebleven'. Voor KWA nog eens een mooie uitdaging om het aspect veiligheid onder de aandacht te brengen, te houden en te verbeteren.

Een goede invulling van veiligheid begint al bij het ontwerp en de werkvoorbereiding van het project. Door de KAM-manager hier

al vroeg bij te betrekken, zijn wijzigingen in het ontwerp nog mogelijk, om de veiligheid tijdens de uitvoering te verhogen. Dit geldt ook voor de werkvoorbereiding: aandacht voor veilig werken.

De KAM-manager bekijkt de VGM-plannen van de aannemers en onderaannemers en past, in overleg met de aannemers, daar waar nodig werkmethoden aan. Voordat de aannemers op de bouwplaats verschijnen worden de projectleider, KAM-medewerker en eventuele andere belangstellenden, getraind in Behavior Based Safety (BBS).

Binnen het project vindt continu coördinatie betreffende de uitvoering plaats tussen AAB INT, die het ontwerp voor het TC gemaakt heeft, C&R Hospitality Services en KWA. Hierbij ligt voor KWA de nadruk op het veilig uitvoeren van de werkzaamheden, het opzetten en uitvoeren van de introductietrainingen voor de projectmedewerkers, het houden van inspecties, toolbox-bijeenkomsten en taak-risico-analyses (TRA). De veiligheidsinspecties worden uitgevoerd conform de BBS-methodiek. In plaats van terechtwijzen, wordt er met de medewerkers gepraat over de onveilige situatie of onveilige

handeling. Hierdoor krijgen zij meer begrip voor veilig werken.

Bij realisatie van een complex bouwwerk wil je als opdrachtgever weten of het gebouw en de installaties voldoen aan de vooraf gestelde eisen en aan je verwachtingen. Ingewikkelde besturingssystemen vereisen een juiste bedieningswijze. Daarvoor is training van onderhoudspersoneel en gebruikers nodig. Als laatste, maar zeker niet ondergeschikt, hebben de installaties en systemen zelf onderhoud nodig. Voor ieder belangrijk object moet een onderhoudsschema gemaakt worden. In dit schema worden het soort onderhoud en de onderhoudstermijn vastgelegd. Bij de oplevering van het project wordt dit onderhoudsschema aan de afdeling maintenance overhandigd.

KWA levert ook tijdens de oplevering van het Technology Centre een bijdrage, door als commissioning manager op te treden. KWA zet het commissioningplan op en coördineert de uit te voeren testen door het

Syngenta

Met gewasbeschermingsmiddelen, zaden en innovatieve oplossingen helpt Syngenta telers over de hele wereld aan de groeiende vraag naar voedsel en brandstof te voldoen. Syngenta draagt bij aan de verbetering van gezondheid en de kwaliteit van leven.

- Compliance
- Duurzaamheid
- Realisatie
- Procestechiek
- Interim-ondersteuning

opstellen van protocollen, lijsten en formulieren. Vervolgens ziet de commissioning manager erop toe dat de testen ook daadwerkelijk worden uitgevoerd en goedgekeurd, dat er training wordt gegeven en dat onderhoudsinformatie op de juiste wijze wordt overgedragen.

Wim van de Koppel
KAM-manager
033 - 422 13 83, wk@kwa.nl

Wobbe van de Kieboom
Commissioning manager
033 - 422 13 42, wki@kwa.nl

info

Sector: **Food** | Aanleiding: **Vacature** | Rol: **Veiligheidskundige**

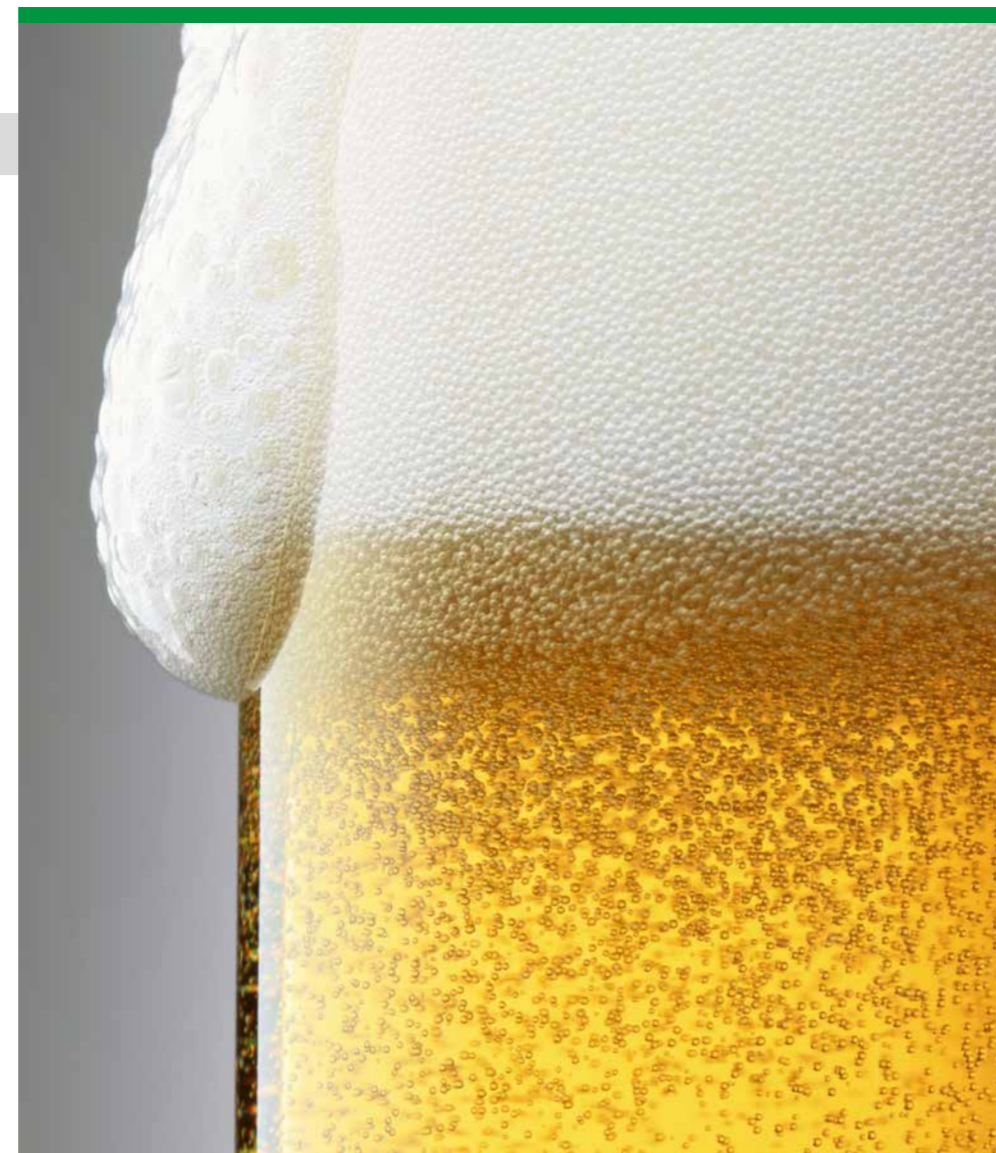
Twee specialisten voor de invulling van één functie

Het uitvoeren van lopende taken en de navolging bij eventuele incidenten, zijn belangrijke taken bij HEINEKEN Nederland Supply in Zoeterwoude. Door het plotselinge vertrek van de veiligheidskundige werd er snel geschakeld om deze functie te vervullen, om zo de lopende zaken te kunnen oppakken. HEINEKEN, al samenwerkend met KWA op het gebied van compliance en gebruikmakend van Makeonline, besloot ons in te schakelen als tijdelijke vervanging op deze functie.

De taken van de veiligheidskundige zijn zeer divers: van ondersteuning bieden bij het onderzoeken van incidenten, naar meedenken bij projecten over veiligheid, tot hulp op de werkvloer met veiligheidsmaatregelen. Een takenpakket waarvoor de nodige inzet gevraagd werd. KWA adviseurs Annemarie Schram (allround QHSE-professional en hogere veiligheidskundige met affiniteit op structureren en organiseren) en Sabine Metzelaar (hogere veiligheidskundige met affiniteit voor de

werkprocessen op de werkvloer) zijn per 1 mei 2017 samen de uitdaging aangegaan bij HEINEKEN.

In de functie van Veiligheidskundige is Annemarie verantwoordelijk voor het structureren en organiseren van onder andere veiligheidskundige werkzaamheden, het beoordelen van Taak-Risico-Analyses (TRA's) en het ondersteunen bij verschillende onderwerpen op het gebied van veiligheid. Sabine verzorgt de 'werkvloer-aspecten',

door bijvoorbeeld deelname aan 'HAZard and OPERability studies' (HAZOP's) en Lockout-Tagout (LOTO)-audits.

Zo werd deze fulltime functie ingevuld door twee adviseurs, ieder met haar eigen specialisatie.

Per 1 november wordt de functie van

veiligheidskundige weer permanent ingevuld door een HEINEKEN-medewerker.

De samenwerking is goed bevallen en zal in de toekomst op verschillende manieren worden voortgezet.

Annemarie Schram
033 - 422 13 65, asc@kwa.nl

Sector: **Wetenschap** | Aanleiding: **Capaciteit** | Rol: **Milieu-/KAM-specialist**

Ondersteuning Centrale Milieuoördinator van WCW

Diverse specialismen samengebracht

KWA Bedrijfsadviseurs is, op het gebied van milieu en veiligheid, al jaren actief bij de Stichting beheer Wetenschappelijk Centrum Watergraafsmeer (WCW). Zoals bij het ondersteunen van de Centrale Milieuoördinator.

WCW Parkmanagement Organisatie en de Centrale Milieuoördinator zijn verantwoordelijk voor het beheer, onderhoud en de exploitatie van de gemeenschappelijke voorzieningen van het terrein en de opstellen in het Wetenschappelijk Centrum te Watergraafsmeer.

De samenwerking met KWA beslaat een breed spectrum aan onderwerpen bij WCW en bestaat uit activiteiten als:

- Opzet, implementatie, onderhouden en actualisatie van het WCW Milieubeheersysteem (MBS).
- Aansturing en borging van naleving wettelijke verplichtingen (compliance) van de omgevingsvergunning en overige van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Dit betreft levering, implementatie en onderhoud van de compliancesoftware (Makeonline) en het bieden van inhoudelijke expertise.
- Taakuitvoering Centrale Milieuoördinator, zoals:

- actualiseren milieuaspecten, risico's en operationele beheersing;
- bijhouden wijzigingen in wet- en regelgeving en de consequenties;
- deelname aan het WCW-overleg van de Werkgroep Milieu;

- Management of Change (MoC);
- uitvoeren audits op het MBS, inclusief rondgang en inspectie;
- opstellen en voortgangsbewaking van het WCW Milieumeerjarenplan;
- overgang naar de norm ISO 14001:2015 - transitie naar de High Level Structure (HLS);
- actualisatie van het afvalpreventie-onderzoek.
- Cursus Milieuoördinator verzorgen.
- Onderhouden geluidbeheersplan WCW.
- Warmte-/koudeopslag: SPF-waarden en interpretatie.
- Energie-inkoop en energieadvisering.
- Regeling Energieprestatie Gebouwen (REG): inventarisatie benodigde acties en termijnen.

Door onze kennis van WCW, wordt de inzet van de KWA-adviseurs vanuit hun diverse specialismen en vakgebieden, bij de activiteiten en projecten voor WCW als buitengewoon additioneel ervaren. De samenwerking is voor beide partijen dan ook zeer efficiënt en effectief.

Jan van Pelt
033 - 422 13 81, jvp@kwa.nl

Sector: **Food** | Aanleiding: **Capaciteit** | Rol: **Milieu- en Energiecoördinator**

Milieuzorgsysteem ISO 14001:2015 Rouveen Kaasspecialiteiten

De ambitie om zich te certificeren voor het milieuzorgsysteem ISO 14001:2015, leidde bij Rouveen Kaasspecialiteiten tot de behoefte om de functie milieu- en energiecoördinator in het leven te roepen. De expertise voor het opzetten van het milieuzorgsysteem ontbrak en omdat het geen fulltime-functie betrof werd KWA gevraagd deze functie voor één dag per week te vervullen.

De uitgevoerde Gap-analyse liet zien dat Rouveen Kaasspecialiteiten al veel aan duurzaamheid en milieu deed. Dat was echter niet altijd aantoonbaar, omdat het niet werd vastgelegd. Om een goede structuur aan te brengen, werd gestart met het opstellen van context- en stakeholdersanalyse en het milieuaspectenregister (MAR), volgens het 6 stappenplan van KWA. Verschillende interviews werden afgenomen, waarmee alle risico's werden bepaald, inclusief de vervolgacties om deze te beheersen.

Omdat extern bevoegde gezagen periodiek audits uitvoeren, was de verwachting dat, vanuit het afdekken van de wetgeving, weinig nieuwe zaken aan het licht zouden

komen. Toch bleken er diverse verbeteringen nodig. Door het structureel beheersen van voorschriften uit wet- en regelgeving in Makeonline en het nemen van directe acties (fysiek en documentatie), is deze verbetering ingezet en worden potentiële ad hoc-acties in de toekomst tot het minimum beperkt.

Ter bewaking van de voortgang van het milieuzorgsysteem vindt er eenmaal per kwartaal een milieuovertuiging plaats. Hierin worden alle facetten behandeld, van KPI's en inkomende stukken van bevoegde gezagen, tot het bespreken van de actielijst.

Doordat Rouveen over een goede basis beschikte en een zeer open en actieve houding innam, kon binnen enkele maanden

het vooronderzoek plaatsvinden, gevolgd door de certificeringsaudit enkele maanden erna.

De certificeringsaudit verliep erg soepel en we quoten Bureau Veritas: "Uit de documentatie, rondgang en gehouden interviews blijkt een gedegen opgezette en geïmplementeerde systematiek, passend voor de organisatie en haar milieurisico's." Dit betekent dat Rouveen Kaasspecialiteiten nu beschikt over het milieuzorgsysteem-certificaat ISO 14001:2015.

Quintus van Grol
033 - 422 13 34, qg@kwa.nl

Sector: **Infra** | Aanleiding: **Project** | Rol: **QHSE-manager**

QHSE-ondersteuning bij Coentunnel Company

De relatie tussen KWA en Coentunnel Company gaat lang terug, KWA is immers al betrokken sinds de bouw van de Tweede Coentunnel. Op dit moment bevindt Coentunnel Company zich in de exploitatiefase. Dit betekent dat Coentunnel Company taken uitvoert voor 24 jaar onderhoud en instandhouding van de Coentunnels en omliggend areaal.

Als QHSE-manager zie je alle facetten van KAM voorbijkomen: het beheer van het managementsysteem en uitvoeren van audits, maar ook arbo- en veiligheidskwesties, zoals werkplekinspecties en milieuonderwerpen als het lozen van hemelwater. Er wordt dan ook regelmatig een beroep gedaan op de andere specialisten van KWA, bijvoorbeeld voor kennis over bodemverontreiniging of het nemen van watermonsters.

Voortkomend uit het contract met Rijkswaterstaat, heeft Coentunnel Company een aantal lopende certificeringen: ISO 9001 (kwaliteit), VCA (veiligheid) en ISO 55001 (asset management). Binnen de bouwwereld is certificering conform ISO 55001 in opkomst.

De ondersteuning van QHSE daarbij, ligt vooral in de vertaling van de norm naar de praktijk: wat wordt er van ons verwacht, waar ligt de grens van ons toepassingsgebied richting onderaannemers en wanneer is de PDCA-cyclus doorlopen?

De aannemerij is bekend met situaties met veel stakeholders. Bij Coentunnel Company is dit niet anders. Het Coentunnel-tracé is een van de drukst bereiden snelwegen van Nederland en ligt altijd onder een vergrootglas. Daarom bestaat een deel van de werkzaamheden uit stakeholdermanagement. Een goede naam en een goede relatie met de klant is een van de voornaamste doelstellingen.

Als QHSE-manager moet je weten hoe je met mensen moet omgaan, met onderaannemers, maar ook met auditors van Rijkswaterstaat. De werkzaamheden op het tracé worden in basis uitgevoerd door drie partijen, wat een constante afweging van elkaars belangen betekent en waarbij communicatie ontzettend belangrijk is.

Zo verzorgt de relatief kleine organisatie van Coentunnel Company (circa 10 medewerkers) veel facetten: het begrijpelijk, behapbaar en praktisch maken ervan, is een constante, leuke uitdaging!

Jildou de Jong
033 - 422 13 64, jjo@kwa.nl

COLUMN

Wat kun je werkelijk betekenen als je er maar even bent?

In onze interim-projecten zijn we veelal gedurende een bepaalde, afgebakende periode bij uw bedrijfsproces betrokken. Dit kan zijn voor een aantal maanden, om een (bedrijfs)proces op poten te zetten of als vervanging van een zieke of vertrekkende medewerker. Maar het kan ook een periode van slechts enkele weken zijn, om een project te realiseren.

Hierbij is het soms de vraag wat je als interim-adviseur nu eigenlijk écht kunt betekenen in een korte periode? Ik denk dat wanneer je dit met inzet en kunde doet, heel veel. Denk maar eens aan een bondscoach die de laatste wedstrijden van de kwalificatieronde een voetbalteam op de rit moet zetten. Of aan Klaas Dijkhof, als interim-minister van Defensie, die in drie weken tijd een nieuwe cao voor het defensiepersoneel heeft afgesloten.

Zo kijken we met gepaste trots naar onze 'eigen' interim-projecten. Dit werd ons vooral duidelijk toen wij met het KWA-partnerfeest afgelopen september in een volle bus door het havengebied van Rotterdam reden. Alle adviseurs konden een groot aantal klanten aanwijzen waar KWA interim-projecten uitvoert of heeft uitgevoerd. De enthousiaste verhalen over deze projecten en de positieve effecten van onze adviezen op de bedrijfsvoering van onze klanten, circuleerden door de bus. Een aantal van deze én andere voorbeelden hebben we beschreven in deze Kwadrant.

Want dat is waar we het uiteindelijk ook voor doen: trots zijn op de bedrijven waar we voor mogen werken en de bijdrage die wij daar mogen leveren.

Directie KWA Bedrijfsadviseurs

André Lokhorst
033 - 422 13 23, al@kwa.nl
Robin Sinke
033 - 422 13 73, rjs@kwa.nl

THEMA INTERIM-ONDERSTEUNING

Sector: **Food** | Aanleiding: **Vacature** | Rol: **Veiligheidskundige**

Kennis delen: van de ene naar de andere afdeling

Afgelopen februari ben ik op interim-basis gestart bij een productiebedrijf, om daar 2½ dag per week het SHE-team te ondersteunen.

De werkzaamheden waren zeer divers, zoals het verrichten van gasmetingen ten behoeve van het vrijgeven van besloten ruimten en controles op naleving van werkvergunningen (observatierondes). Maar ook het ondersteunen bij fabriekstops: samen met de SHE-afdeling stopbesprekingen voeren, om vooraf alle stoprisico's in kaart te brengen. Met deze informatie in de hand werden toolbox-meetingen gehouden en de juiste maatregelen in de werkvergunningen opgenomen. Zodat het werk tijdens de stops zo veilig mogelijk kan worden uitgevoerd.

Eind augustus is het werk voor de SHE-afdeling naar tevredenheid afgerond en heeft een eigen medewerker van het bedrijf deze taken op zich genomen.

Toch zit mijn werk er nog niet op. Ik verleen nu ondersteuning aan de afdeling Maintenance, als toezichthouder tijdens een productiestop. En deel ik, binnen hetzelfde bedrijf, mijn kennis als veiligheidskundige weer op een andere manier.

Ruud Abcouwer
033 - 422 13 74, ra@kwa.nl

Sector: **Infra** | Aanleiding: **Project** | Rol: **Manager Integrale Veiligheid en Milieu**

Een onafhankelijke blik op veiligheid en milieu

Het MaVa-project, dat bestaat uit de verbreding van de A15 tussen Maasvlakte en Vaanplein en de bouw van de nieuwe Botlekbrug, wordt uitgevoerd door het consortium A-lanes A15.

Voor dit project was het consortium A-lanes, een samenwerkingsverband tussen Ballast Nedam, John Laing, Strabag en Strukton, op zoek naar een externe partij voor het objectief en onafhankelijk sturen van integrale veiligheid en milieu. KWA leverde de manager Integrale Veiligheid en Milieu in de persoon van Erik Krops. A-lanes koos voor KWA vanwege onze ervaring met een dergelijk groot infra-project, de bouw van de tweede Coentunnel en renovatie van de eerste. Daar had KWA haar expertise bewezen met onder andere toepassing van OHSAS 18001, ISO 14001 en VCA**-bedrijfs-certificering. KWA-adviseur Erik Krops werd ingeschakeld, mede vanwege zijn ervaring als hogere veiligheidskundige.

Sinds november 2011 is Erik fulltime werkzaam bij A-lanes. Vanaf augustus 2015 is hij de manager Integrale Veiligheid en Milieu en sinds 1 maart 2017 is hij tevens voorzitter van de werkgroep Integrale Veiligheid en Milieu. Deze werkgroep bestaat uit een vertegenwoordiging van A-Lanes, Rijkswaterstaat en Prorail.

De hoofdtaak van de manager Integrale Veiligheid en Milieu is het beheersen van het proces integrale veiligheid en milieu, op basis van een geïmplementeerd managementsysteem en cultuurprogramma Safety+. De speerpunten voor de komende periode zijn de afbouw van het spoor en de sloop van de Oude Botlekbrug. Daarnaast vindt ondersteuning plaats van de Veiligheids- en Gezondheidscoördinatoren tijdens de periodieke onderhoudswerkzaamheden aan de wegen, kunstwerken, wegtunnels en nieuwe brug. Dit onderhoud vindt plaats tot 2035.

Hoewel de onderhoudsorganisatie stappen neemt om dit onderhoud zelf uit te kunnen voeren, wordt verwacht dat de kennis van de onafhankelijke derde, in de persoon van Erik Krops, nog geruime tijd nodig is.

Erik Krops
033 - 422 13 80, egk@kwa.nl

Sector: **Bio-energie** | Aanleiding: **Capaciteit** | Rol: **Veiligheidskundige**

Veiligheidskundige ontzorging tijdens shutdown

Alco Energy Rotterdam is een jonge bioraffinaderij, die in 2010 is gestart in Europoort Rotterdam. De fabriek verwerkt maïs tot ethanol en diervoeder (DDGS genoemd) en is inmiddels één van de grootste producenten van bio-ethanol, veevoeder en CO₂ in Europa.

Dit is een volcontinu proces, waardoor onderhoud van de installaties moet plaatsvinden tijdens een zogenoemde shutdown of productiestop.

Tijdens een shutdown is een goede samenwerking en duidelijke communicatie essentieel. Vier adviseurs van KWA hebben Alco hierbij ondersteund op het gebied van veiligheid en gezondheid. Onze ondersteuning bestond onder andere uit het opstellen van het Veiligheids- & Gezondheidsplan, het vooraf trainen van de medewerkers en contractors, veiligheidskundige ondersteuning tijdens

de productiestop en het analyseren van de incidenten en ongevallen om hier direct op te anticiperen. Daarbij heeft KWA korte lijnen gehouden met de HSE-afdeling van Alco, zodat, waar nodig, snel kon worden opgeschaald. Met de ondersteuning van KWA heeft Alco het veiligheidsbewustzijn bij zowel eigen medewerkers als contractors, op een hoger niveau gekregen. Daarnaast is een goede basis gelegd voor volgende shutdowns, waarmee Alco aan de slag kan.

Fokko van de Koppel
033 - 422 13 78, fk@kwa.nl

Sector: **Infra** | Aanleiding: **Project** | Rol: **Kwaliteitsmanager**

Samenwerking vormgeven voor Maastunnel

De TBI-ondernemingen Mobilis, Croonwolder&dros en Nico de Bont kregen begin 2016 opdracht van de gemeente Rotterdam om de renovatie en restauratie van de Maastunnel in goede banen te leiden.

De werkzaamheden bestaan uit groot onderhoud aan de betonconstructie en de tunneltechnische installaties, een upgrade van de tunnel in het kader van tunnelveiligheid én de restauratie van het monument. Ursula Looman van KWA Bedrijfsadviseurs vervult vanaf het begin de rol van kwaliteitsmanager in de TBI-projectorganisatie.

Omdat de renovatie van de 75 jaar oude tunnel een ingewikkelde klus is, heeft de opdrachtgever bewust gekozen voor het zogenaamde maatwerk-contract. Binnen deze bijzondere contractvorm is de coöperatieve samenwerking tussen opdrachtgever en opdrachtnemer één van de projectdoelstellingen. Om invulling te

Sector: **Afval** | Aanleiding: **Vacature** | Rol: **Veiligheidskundige**

Van Ganswinkel Nederland B.V. Projectondersteuning Chemicals

Met het vertrek van de veiligheidskundige bij de Centrale Chemie Depots (CCD's) van Van Ganswinkel (nu Renewi) te Moerdijk, heeft een SHEQ-medewerker de veiligheidstaken overgenomen, naast de eigen taken van milieu- en kwaliteitszorg.

De invoering van het eisenpakket uit het Seveso III en de uitwerking daarvan in het Besluit Risico's Zware Ongevallen 2015 (Brzo), met ook het opstellen van een revisievergunning, leverde wel heel veel extra werk op. En deze medewerker kwam in de praktijk dan ook behoorlijk tijd tekort.

KWA was al gevraagd te helpen met het opstellen van Brzo-scenario's. Deze hulp

uitbreiden met de implementatie ervan, was dan ook een logische keuze. Vervolgens werden wij ook gevraagd een frisse blik te werpen op de arbo- en veiligheidszaken op deze locatie. Daartoe hebben wij observatieronden gelopen en die zaken die men als 'normaal' beschouwde, de nodige aandacht gegeven. Tegelijkertijd is er een controle gedaan op de machineveiligheidsaspecten.

De verbeterpunten zijn, waar mogelijk, meteen opgepakt. Een voorbeeld hiervan is het direct plaatsen van nieuwe beschrijvingen bij de bedieningsknoppen van een tweetal machines (de teksten waren door de zon vervaagd). Of het plaatsen van een gele ondergrond bij een noodstop. Eenvoudige oplossingen met een groot belang. Ook is het ExplosieVeiligheids-Document (EVD) geoptimaliseerd en is het BHV-plan bijgewerkt en in het gewenste standaardformat gezet.

Pim Verhulst
033 - 422 13 69, pv@kwa.nl

Bij elkaar komen is een begin,
Bij elkaar blijven is vooruitgang,
Met elkaar samenwerken is succes.

Henry Ford

geven aan deze doelstelling, stelde Ursula Loman onder andere projectspecifieke werkwijzen op, betreffende de acceptatie van documenten en de registratie van afwijkingen. Daarbij is rekening gehouden met het EMVI-plan en ISO 9001. Zij hanteert hiervoor de KWA-aanpak: focus op het (project)resultaat, gebruikmakend van Best Practices van TBI (Mobilizer Relatics, etc.) én in nauw overleg met de betrokken

medewerkers. Hieruit volgt een afgesproken werkwijze die in de praktijk ook daadwerkelijk gevolgd wordt. Geen papieren tijger, maar een praktische werkwijze.

Ook de wijze waarop auditing en prestatie meting plaatsvindt, zijn mooie voorbeelden van coöperatieve samenwerking. Zo vormen de Kwaliteitsmanager en de Kwaliteitsfunctionaris van de opdrachtgever een auditteam dat de audits risicogestuurd uitvoert. Bij de prestatie meting scores sleutelfunctionarissen van de TBI-projectorganisatie, de gemeente Rotterdam en vice versa. Gekozen is voor een halfjaarlijkse frequentie, opdat de prestatie meting ook informatie geeft over de effectiviteit van eerder genomen verbetermaatregelen. Het is daarmee een voorbeeld dat niet slechts een EMVI-belofte wordt ingevuld, maar dat de prestatie meting ook echt toegevoegde waarde biedt.

Wim van de Koppel
033 - 422 13 83, wk@kwa.nl

Sector: **Farmacie** | Aanleiding: **Vacature** | Rol: **SHE-specialist**

Interim-ondersteuning: kort en krachtig!

Als een medewerker vertrekt om elders aan de slag te gaan, moet u, als werkgever, op zoek naar een geschikte kandidaat om de functie in te vullen. In de huidige, krappe arbeidsmarkt is dat lastig. U wilt namelijk en uw continuïteit zekerstellen en de tijd nemen om die geschikte kandidaat te vinden. Dit ondervond ook Astellas te Meppel.

Op het laatste moment trok een beoogde kandidaat zich terug, waarna de zoektocht opnieuw startte. Om te voorkomen dat het werk bleef liggen en achterstand ontstond, schakelde Astellas KWA in voor tijdelijke invulling van de functie SHE-specialist.

Door snel schakelen van zowel Astellas als KWA, kon adviseur Louis van Deutekom binnen enkele weken aan de slag. Al gauw vond hij zijn weg binnen Astellas en hielp hij mee met het wegwerken van de acties op de lijst. Van het uitvoeren van interne

ISO 14001-audits tot ondersteuning bij de vergunningaanvraag en het geven van advies betreffende de opslag van gevaarlijke stoffen.

Binnen twee maanden vond Astellas een goede kandidaat om de functie permanent

in te vullen. Louis heeft zijn werkzaamheden afgebouwd en overgedragen en kijkt tevreden terug: "Gelukkig heb ik, in de korte tijd dat ik bij Astellas zat, bij kunnen dragen aan de bedrijfscontinuïteit!"

Louis van Deutekom
033 - 422 13 84, lvd@kwa.nl

Sector: **Aerospace** | Aanleiding: **Vacature** | Rol: **QESH-manager**

QESH-manager bij Airborne Aerospace B.V.

Airborne Aerospace B.V. in Den Haag heeft eind 2016 een beroep gedaan op KWA Bedrijfsadviseurs om invulling te geven aan de rol van QESH-manager. Als QESH-manager respectievelijk MT-lid, droegen KWA-adviseurs Linda Gentner (6 maanden) en Erik Bleichrodt (3 maanden) bij aan het behouden van de belangrijke AS9100-certificering, aan het versoepelen van bedrijfsprocessen en aan het opbouwen van het QESH-team.

Airborne Aerospace is een relatief jong bedrijf dat composietmaterialen produceert voor onder andere lucht- en ruimtevaart. Daarnaast specialiseert Airborne zich in automatiseringsoplossingen voor het produceren van composieten. Het personeel is een mix tussen hoogopgeleide ingenieurs en ervaren vaklieden. Het bedrijf ontwikkelde recent een nieuwe strategie, gericht op herpositionering in de markt. Bij de noodzakelijke reorganisatie zijn functies samengevoegd, nieuwe functies

gecreëerd en bedrijfsprocessen heringericht. Als gevolg van dit alles had Airborne behoefte aan een nieuwe QESH-manager, waarin KWA voorzag op interim-basis.

Linda Gentner's taak bestond uit het hergroeperen van de kwaliteitsafdeling en het integreren van milieu en veiligheid in dit team. Belangrijk issue was het afstemmen van de werkzaamheden van de kwaliteitscontroleurs op de productieactiviteiten. De aard van het productiewerk vraagt om een

zeer flexibele instelling van de medewerkers, terwijl de kosten van flexibiliteit scherp in de gaten moeten worden gehouden. Door empowerment van het team verbeterde de samenwerking tussen productie en kwaliteitscontrole.

Erik Bleichrodt loodste Airborne Aerospace vervolgens door de uitermate lastige AS9100-audit. Deze kwaliteitsnorm voor de luchtvaartindustrie is een zeer uitgebreide versie van de ISO 9001. Certificering volgens AS9100 is een strikte voorwaarde voor het kunnen leveren van materialen en componenten aan vliegtuigbouwers. Daarnaast heeft Erik Airborne vertegenwoordigd bij audits door klanten, waarin

onderwerpen als configuratiemanagement en obsolescence management centraal stonden. Erik's affiniteit met stakeholdermanagement zorgde voor een betere relatie met de klanten en de certificerende instelling.

Momenteel zijn de vacatures vervuld, waarbij Linda en Erik ervoor zorgden dat de nieuwe mensen soepel in hun nieuwe rol konden starten. De QESH-afdeling is nu klaar om Airborne's strategie waar te maken.

Linda Gentner
033 - 422 13 72, lge@kwa.nl
Erik Bleichrodt
033 - 422 13 90, ebl@kwa.nl

info

Sector: **Haven** | Aanleiding: **Capaciteit** | Rol: **Geluid-/RO-specialist**

Ruimtelijke plannen in de smiezen

De grootste haven van Europa, Rotterdam, is continu in ontwikkeling. Het Havenbedrijf Rotterdam (HbR) maakt zich daarom sterk voor een veilige, gezonde en aantrekkelijke haven en omgeving.

Het is belangrijk de beschikbare milieuruimte van het havengebied in stand te houden en de belangen van HbR mee te laten wegen in de planvorming rondom nieuwbouwprojecten binnen het havengebied. Voorkomen moet worden dat verkeerde en/of geen hogere geluidsbelasting (hogere waarden) worden vastgesteld voor nieuwbouwwoningen. Voor de omgeving moet een blijvend prettig leefklimaat worden gerealiseerd, met voldoende beschikbare milieuruimte voor bedrijfsactiviteiten, zoals een (toekomstige) uitbreiding. Hoe kan ervoor worden gezorgd dat deze belangen niet met elkaar botsen?

Sinds juli 2016 ondersteun ik de afdeling Environmental Management (EM) van HbR

met diverse ruimtelijke ordeningswerkzaamheden. Mijn belangrijkste taak omvat een wekelijkse monitoring van ruimtelijke plannen, zoals bestemmingsplannen/omgevingsplannen, in en om het havengebied. HbR krijgt zo een actueel en goed overzicht van alle (toekomstige) ruimtelijke ontwikkelingen, om niets over het hoofd te zien.

Samen met de collega's van de EM-afdeling toetsen wij de ruimtelijke plannen op de geldende (wettelijke) kaders (compliance) en vertalen we de gevolgen van deze plannen naar specifieke situaties in het havengebied. Deze aanpak stelt HbR onder andere in staat om 'fouten' in de omgeving te herstellen én om gemeenten bewust

te maken dat ze de geldende procedures moeten volgen. Daarnaast kan HbR tijdig, indien nodig, een zienswijze indienen.

Met de komst van de Omgevingswet wordt deze monitoring voor HbR nog belangrijker, omdat lokale overheden meer zeggenschap krijgen over de lokale ontwikkelingsruimte van een bepaald gebied. Dus om de belangen van HbR zo goed mogelijk te bewaken, is het

belangrijk dat zij tijdig, liefst al in het ontwerpproces van de besluitvorming, op de hoogte zijn van (nieuwe) ontwikkelingen. Dit moet voorkomen dat de bestaande milieuruimte van de haven, voor bijvoorbeeld geluid en veiligheid, op een oneigenlijke manier wordt ingeperkt!

Steven van Tilborg
033 - 422 13 82, svt@kwa.nl

info

Sector: **Afval** | Aanleiding: **Capaciteit** | Rol: **KAM-coördinator**

Interim KAM-coördinator bij Reinigingsbedrijf Midden Nederland B.V.

RMN (Reinigingsbedrijf Midden Nederland) is een gemeenschappelijke regeling, die in 2000 opgericht is door de gemeenten Soest en Zeist. Daarna hebben de gemeenten Baarn, Bunnik, Nieuwegein en IJsselstein zich ook bij RMN aangesloten, waardoor RMN nu als uitvoeringsorganisatie is belast met inzamelings-, reinigings- en transportactiviteiten van huishoudelijk afval, gladheidsbestrijding, groen onderhoud en beleidsadviesing.

Sector: **Divers in Brabant** | Aanleiding: **Outsourcing** | Rol: **Secretaris en adviseur**

Invulling secretariaat van de Vereniging Industriewater

Meerdere jaren al vervult KWA-adviseur Monique Soeters de functie van (ambtelijk) secretaris bij de Vereniging Industriewater.

De Vereniging Industriewater (VIW) is dé belangenbehartiger van bedrijven en instellingen in Noord-Brabant die zelf grondwater oppompen, water betrekken van een waterleidingbedrijf, oppervlaktewater gebruiken en/of afvalwater lozen. Ongeveer tachtig procent van alle industriële bedrijven in Noord-Brabant die grondwater gebruiken, zijn als lid verbonden aan de VIW. Bij die bedrijven speelt water een hoofdrol, als grondstof of als hulpstof in het productieproces.

De Vereniging Industriewater is in 2002 opgericht. Onder de leden bevinden zich grote ondernemingen als Bavaria, Coca-Cola, FrieslandCampina-DMV, FUJIFILM en HEINEKEN. Ook veel kleine en middelgrote bedrijven zijn lid van de vereniging, zoals Matthee ussens-Wido, Janus Vaten, Budels Brouwerij en Dolphin Production. Info: www.verenigingindustriewater.nl.

De taken van de secretaris van de VIW zijn divers:

- het bestuur ondersteunen door uitvoering van de speerpunten.
- het bestuur inhoudelijke input geven voor verwoording van standpunten.
- contacten onderhouden met de leden, de provincie Noord-Brabant, de Brabantse waterschappen en andere stakeholders.
- het secretariaat van de vereniging voeren, waaronder
 - het beheren van de financiën en boekhouding,
 - de ledenadministratie bijhouden,
 - de website actueel houden,
 - twee keer per jaar de ledenbijeenkomst organiseren, met medeverantwoording voor de samenstelling en invulling van het programma en externe sprekers.

Doordat KWA beschikt over specialisten op diverse (water)thema's, kan de secretaris het

Vereniging **Industriewater**

bestuur voorzien van inhoudelijke informatie over aanstaande beleids- of wetswijzigingen en consequenties daarvan, voor de leden van de vereniging. Mede op basis van deze informatie bepaalt het bestuur haar strategie, om de belangen van de leden zo goed mogelijk te behartigen. De secretaris zorgt vervolgens weer mede voor de uitwerking en uitvoering van deze strategie.

"Met KWA als partner hebben we als VIW onze waterspecialisten binnen handbereik," stelt Wilfried Aarsen, voorzitter van de VIW. Voor de VIW is de meerwaarde van KWA, naast de inbreng van de inhoudelijke kennis, hun proactieve instelling, waarmee zij zorgdragen voor de continuïteit van de belangenbehartiging door de vereniging.

Monique Soeters
033 - 422 13 77, mhe@kwa.nl

info

"Erg prettig dat we de expertise van KWA konden inzetten."

kwam nu goed van pas. Als relatiebeheerder van RMN kent KWA-adviseur Linda Gentner het bedrijf al geruime tijd en zij had dan ook niet veel inwerktijd nodig om deze interim-opdracht aan te gaan.

Voor de tweede helft van 2017 vervult Linda drie tot vier dagen per week de taken en verantwoordelijkheden van de KAM-coördinator, op het hoofdkantoor en/of op de locaties. Tegelijkertijd maakt ze het managementsysteem taakgericht, borgt ze dat de compliancestatus actueel en inzichtelijk is en zorgt ze ervoor dat de KAM-uitvoering meer in de lijn komt te liggen. Zo helpt KWA RMN alle ballen op het gebied van kwaliteit, arbo en milieu in de lucht houden. En is de KAM-organisatie van RMN straks klaar voor de toekomst!

Rob Schram: "Erg prettig dat we de expertise van KWA en Linda in het bijzonder, direct konden inzetten om de continuïteit van ons managementsysteem te borgen en ons te helpen de KAM-verantwoordelijkheden meer naar de lijn te brengen."

Linda Gentner
033 - 422 13 72, lge@kwa.nl

info

Kenniskring Industrieel Water Gelderland

Geïnspireerd door de VIW in Noord-Brabant heeft KWA het initiatief genomen voor het opzetten van een platform op watergebied voor industriële bedrijven in de provincie Gelderland. Sinds 2017 is deze kenniskring actief.

Marette Zwamborn
033 - 422 13 62, mhz@kwa.nl

Op dit moment zoeken wij een:

- Adviseur Asbest
- Adviseur Arbo en Veiligheid Arbeidshygiënist
- Adviseur Arbo en Veiligheid HVK
- Adviseurs Energie- en installatietechniek
- Adviseurs Procestechiek en Energie
- KAM-adviseur
- Adviseur Milieu

Even voorstellen

Iris Lusse
Adviseur Arbo/Veiligheid
- HVK
- RI&E en TRA
- BHV-organisatie
- Duurzame inzetbaarheid
- Psychosociale arbeidsbelasting
Vorige werkgever: Stichting Sherpa

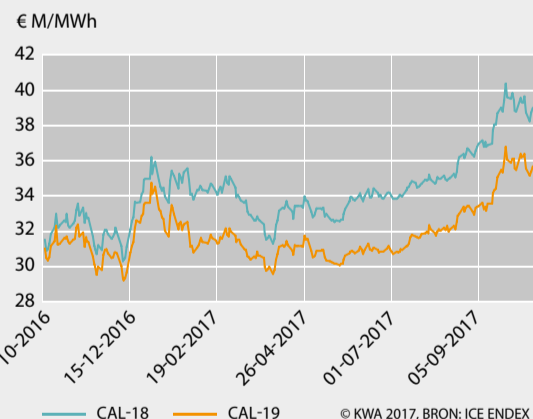

Pieter Westers
Adviseur Arbo/Veiligheid
- Arbeidshygiënist
- Gevaarlijke stoffen, veiligheid, ergonomie, geluid
- Managementsystemen
- Milieu en MVO
Vorige werkgever: Alrijne zorggroep

Ruben Halfwerk
Adviseur Procestechiek en Energie
- Gebruik restwarmtestromen
- Energie uit biomassa
- Thermodynamica
Universiteit Twente, Master Mechinal Engineer, specialisatie Thermal Engineering

Energieprijzen baseload (elektriciteit)

Wij zoeken nieuwe collega's

Zowel ervaren als beginnende adviseurs op het gebied van **milieu, veiligheid, asbest, KAM-management, energie- en procestechiek.**

Ben je goed in je vak, ben je een echte adviseur met gevoel voor je klanten en wil je je blijven ontwikkelen?

Neem contact op met Marga Steenbeek,
033 – 422 13 08, mst@kwa.nl

Voor onze vacatures
kijk je op www.kwa.nl/vacatures

BIJEENKOMSTEN 2018

KWA verzorgt regelmatig informatiemiddagen en cursussen op actuele thema's.

Kijk voor een volledig overzicht op www.kwa.nl/bijeenkomsten.

JANUARI 2018	Thema	MEI 2018	Thema
15 januari – Amersfoort	PGS	14 mei – Amersfoort	Ageing
29 januari – Amersfoort	CROW	16 mei – Rotterdam	Ageing
31 januari en 14 februari – n.t.b.	ISO 45001	17 en 24 mei – Amersfoort	Milieucoördinator
MAART 2018		24 mei – Rotterdam	Commissioning in realisatieprojecten
1 maart – Amersfoort	Asbest in de industrie	28 mei – Amersfoort	ADR
6 maart – Rotterdam	Asbest in de industrie	31 mei – Amersfoort	Commissioning in realisatieprojecten
8 maart – Rotterdam	Omgevingswet	JUNI 2017	
8 maart – Amersfoort	Eenvoudig voldoen aan het Activiteitenbesluit	6 juni – Amersfoort	ATEX
13 maart – Amersfoort	ISO 50001 / Energiemanagement	12 juni – Rotterdam	ATEX
15 maart – Amersfoort	Omgevingswet	14 juni – Rotterdam	Eenvoudig voldoen aan het Activiteitenbesluit
20 maart – Rotterdam	ISO 50001 / Energiemanagement	19 juni – Amersfoort	Blootstelling aan gevaarlijke stoffen
APRIL 2018		21 juni – Rotterdam	Blootstelling aan gevaarlijke stoffen
3 april – Amersfoort	Waterschappen	26 juni – Amersfoort	Bodemenergie kosteneffectief
5 en 19 april – n.t.b.	ISO 45001		
12 april – Amersfoort	Warmtepompen en koudetechniek		
24 april – Amersfoort	Stoom		

Onze eigen specialisten verzorgen deze bijeenkomsten, ook op aanvraag en/of incompany. Alle onderwerpen zijn mogelijk.

Colofon

KWAdrant is een uitgave van
KWA Bedrijfsadviseurs B.V.

Redactie: Marlies Huijbers, Robin Sinke, Rob Schoon, Marga Steenbeek
Ontwerp & Productie: CXN bureau voor onderscheidende communicatie - Amersfoort
Druk: Klomp - Amersfoort
Fotografie: CXN, relaties en eigen medewerkers

KWA Bedrijfsadviseurs B.V.
Regentesselaan 2
Postbus 1526, 3800 BM Amersfoort
Telefoon: 033 – 422 13 00
E-mail: desk@kwa.nl

www.kwa.nl

Overname artikelen met bronvermelding toegestaan.

KWA faciliteert diverse platforms met als doel netwerken en kennisuitwisseling op diverse vakgebieden.

Brzo werkgroep

www.brzowerkgroep.nl

De Brzo werkgroep voor bedrijven is opgericht met als doel de leden een platform te bieden voor het uitwisselen van informatie en het delen van ervaringen op het gebied van Brzo. Hiervoor worden bijeenkomsten en workshops georganiseerd. KWA Bedrijfsadviseurs in Amersfoort faciliteert de Brzo werkgroep.

KAM contactgroep

www.kamcontact.nl

PWGP productiewerkgroep procesindustrie

www.pwgp.nl

KWA kiest voor duurzamere oplossingen in drukwerk. Deze brochure is geproduceerd op FSC gecertificeerd papier, met minimaal snijverlies en draagt hiermee bij aan de bescherming van bossen wereldwijd.